

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

16. juuli 2020*

Eelotsusetaotlus – Vastuvõetavus – ELTL artikkel 63 ja järgnevad artiklid – Kapitali vaba liikumine – ELTL artikkel 107 ja järgnevad artiklid – Riigiabi – Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklid 16 ja 17 – Ettevõtlusvabadus – Omandiõigus – Määrus (EL) nr 575/2013 – Krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavad usaldatavusnõuded – Artikkel 29 – Määrus (EL) nr 1024/2013 – Artikli 6 lõige 4 – Krediidiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve – Euroopa Keskpangale (EKP) antud eriulesanded – Delegeeritud määrus (EL) nr 241/2014 – Regulaatiivsed tehnilised standardid, milles käsitletakse krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavaid omavahendite nõudeid – Riigisiseseid õigusnormid, mis näevad ette vara ülempiiri ühistupangana asutatud rahvapankadele ja mis lubavad piirata osalusest loobuvate liikmete õigust ühistuosakute tagasivõtmisele

Kohtuasjas C-686/18,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Consiglio di Stato (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) 18. oktoobri 2018. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 5. novembril 2018, menetluses

OC jt,

Associazione Difesa Utenti Servizi Bancari Finanziari Postali Assicurativi – Adusbef,

Federazione Nazionale di Consumatori ed Utenti – Federconsumatori,

PB jt,

QA jt

versus

Banca d'Italia,

Presidenza del Consiglio dei Ministri,

Ministero dell'Economia e delle Finanze,

menetluses osalesid:

Banca Popolare di Sondrio ScpA,

Veneto Banca ScpA,

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

Banco Popolare – Società Cooperativa,

Coordinamento delle associazioni per la tutela dell'ambiente e dei diritti degli utenti e consumatori (Codacons),

Banco BPM SpA,

Unione di Banche Italiane – Ubi Banca SpA,

Banca Popolare di Milano,

Amber Capital Italia SGR SpA,

RZ jt,

Amber Capital UK LLP,

Unione di Banche Italiane – Ubi Banca ScpA,

Banca Popolare di Vicenza ScpA,

Banca Popolare dell'Etruria e del Lazio SC,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president J.-C. Bonichot, Euroopa Kohtu asepresident R. Silva de Lapuerta (ettekandja), kohtunikud M. Safjan, L. Bay Larsen ja N. Jääskinen,

kohtujurist: G. Hogan,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- OC jt, esindajad: *avvocati* F. Capelli, F. S. Marini ja U. Corea,
- Banca d'Italia, esindajad: *avvocati* D. La Licata, M. Perassi ja R. D'Ambrosio,
- Banca Popolare di Sondrio ScpA, esindajad: *avvocati* G. Tanzarella, M. A. Sandulli, P. Mondini ja C. Tanzarella,
- Unione di Banche Italiane – Ubi Banca SpA, esindajad: *avvocati* G. Lombardi ja G. de Vergottini,
- Amber Capital Italia SGR SpA ja Amber Capital UK LLP, esindajad: *avvocati* G. Sciacca ja P. Cardellicchio,
- Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistasid *avvocati dello Stato* P. Gentili ja G. M. De Socio,
- Euroopa Komisjon, esindajad: V. Di Bucci ja H. Krämer ning A. Steiblytè,

olles 11. veebruari 2020. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb seda, kuidas tõlgendada ELTL artiklit 3, artiklit 63 ja sellele järgnevaid artikleid, artiklit 107 ja sellele järgnevaid artikleid ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikleid 16 ja 17, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määruse (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT 2013, L 176, lk 1) artiklit 29, nõukogu 15. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 1024/2013, millega antakse Euroopa Kesk pangale eriülesanded seoses krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT 2013, L 287, lk 63), artikli 6 lõiget 4 ning komisjoni 7. jaanuari 2014. aasta delegeeritud määruse (EL) nr 241/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, milles käsitletakse krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavaid omavahendite nõudeid (ELT 2014, L 74, lk 8), artiklit 10.
- 2 Käsitlev eelotsusetaotlus esitati kolmes kohtuvaidluses, millest esimeses on pooled ühelt poolt OC jt ning teiselt poolt Banca d'Italia (Itaalia keskpank) ja Presidenza del Consiglio dei Ministri (Itaalia riigikantselei), teises ühelt poolt Associazione Difesa Utenti Servizi Bancari Finanziari Postali Assicurativi – Adusbef, Federazione Nazionale di Consumatori ed Utenti – Federconsumatori ja PB jt ning teiselt poolt Itaalia keskpank, riigikantselei ja Ministero dell'Economia e delle Finanze (Itaalia majandus- ja rahandusministeerium) ning kolmandas ühelt poolt QA jt ja teiselt poolt Itaalia keskpank, ning mille esemeks on Itaalia rahvapankade usaldatavusnõuete täitmise järelevalve ülesande raames Itaalia keskpanga poolt vastu võetud aktid.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Määrus nr 575/2013

- 3 Määruse nr 575/2013 põhjendus 7 on sõnastatud järgmiselt:
„Käesolev määrus peaks muu hulgas sisaldama krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid, mis on otseselt seotud pangandusturu ja finantsteenuste turu toimimisega ning mille eesmärk on tagada kõnealustel turgudel tegutsevate ettevõtjate finantsstabiilsus, samuti investorite ja hoiustajate kõrge kaitstuse tase. [...]“
- 4 Selle määruse artikli 1 esimese lõigu kohaselt kehtestatakse selle määrusega ühtsed õigusnormid üldiste usaldatavusnõuete kohta, mida krediidasutused ja investeerimisühingud, kelle üle teostatakse järelevalvet Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/36/EL, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT 2013, L 176, lk 338), alusel, peavad täitma seoses nõuetega, mis puudutavad omavahendeid, riskide kontsentreerumise piiramist, likviidsust, aruandlust ja avalikustamist.
- 5 Nimetatud määruse artikli 26 lõike 1 esimese lõigu punkti a kohaselt on kapitaliinstrumendid – tingimusel et täidetud on selle määruse artiklis 28 või vajaduse korral artiklis 29 sätestatud tingimused – krediidasutuste ja investeerimisühingute esimese taseme põhiomavahendite kirjed.

- 6 Määruse nr 575/2013 artikli 28 „Esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvad instrumentid“ lõikes 1 on ette nähtud:

„1. Kapitaliinstrumentid kvalifitseeruvad esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentidena ainult juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

[...]

e) instrumentid on tähtajatud;

[...]“.

- 7 Selle määruse artikkel 29 „Vastastikuste seltside, ühistute, hoiuasutuste või muude samalaadsete krediidasutuste või investeerimisühingute emiteeritud kapitaliinstrumentid“ sätestab:

„1. Vastastikuste seltside, ühistute, hoiuasutuste või muude samalaadsete krediidasutuste või investeerimisühingute emiteeritud kapitaliinstrumentid kvalifitseeruvad esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentidena ainult juhul, kui on täidetud artiklis 28 sätestatud tingimused koos käesoleva artikli kohaldamisest tulenevate erisustega.

2. Seoses kapitaliinstrumentide tagasivõtmisega peavad olema täidetud järgmised tingimused:

a) krediidasutusel või investeerimisühingul peab olema võimalik keelduda instrumentide tagasivõtmisest, välja arvatud juhul, kui see on keelatud kohaldatavate siseriiklike õigusaktidega;

b) kui krediidasutusel või investeerimisühingul on kohaldatavate siseriiklike õigusaktidega keelatud keelduda instrumentide tagasivõtmisest, peab instrumente reguleerivate sätetega olema ette nähtud, et krediidasutus või investeerimisühing saab piirata kõnealuste instrumentide tagasivõtmist;

c) instrumentide tagasivõtmisest keeldumist või vajaduse korral tagasivõtmise piiramist ei käsitata krediidasutuse või investeerimisühingu makseviivitusjuhuna.

[...]

6. [Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA)] töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada selliste tagasivõtmise piirangute laad, mis on vajalikud juhul, kui krediidasutusel või investeerimisühingul on kohaldatavate siseriiklike õigusaktidega keelatud keelduda omavahenditesse kuuluvate instrumentide tagasivõtmisest.

[...]

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määruse (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT 2010, L 331, lk 12)] artiklitega 10 kuni 14.“

8 Nimetatud määruse artikli 30 „Tagajärjed, mis tulenevad sellest, kui esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvatele instrumentidele seatud tingimused ei ole enam täidetud“ sõnastus on järgmine:

„Kui esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvate instrumentide puhul ei ole enam täidetud artiklis 28 või vajadusel artiklis 29 sätestatud tingimused, kohaldatakse järgmist:

- a) instrumendi kvalifitseerumine esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluva instrumendina lõpeb otsekohe;
- b) kõnealuse instrumendiga seotud ülekursi kvalifitseerumine esimese taseme põhiomavahendite kirjena lõpeb otsekohe.“

Määrus nr 1024/2013

9 Määruse nr 1024/2013 artikli 1 esimese lõiguga antakse Euroopa Keskpangale (EKP) krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga seotud eriülesanded eesmärgiga aidata kaasa krediidasutuste turvalisusele ja toimekindlusele ning finantsüsteemi stabiilsusele Euroopa Liidus ja kõikides liikmesriikides, pidades täiel määral ja kohase hoolsusega silmas siseturu ühtsust ja terviklikkust, tuginedes krediidasutuste võrdsele kohtlemisele, et vältida õigusnormide erinevuste ärakasutamist.

10 Nimetatud määruse artikli 6 lõike 1 kohaselt täidab EKP oma ülesandeid ühtse järelevalvemehhanismi raames, mis hõlmab teda ennast ja riiklikke pädevaid asutusi, ning ta vastutab selle mehhanismi tõhusa ja järjepideva toimimise eest.

11 Selle määruse artikli 6 lõige 4 näeb ette:

„Seoses artiklis 4, välja arvatud selle lõike 1 punktides a ja c, kindlaksmääratud ülesannetega on EKP-l käesoleva artikli lõikes 5 sätestatud kohustused ning riiklikel pädevatel asutustel käesoleva artikli lõikes 6 sätestatud kohustused käesoleva artikli lõikes 7 osutatud raamistikus ja menetlusi kasutades järgmiste krediidasutuste, finantsvaldusettevõtjate või segafinantsvaldusettevõtjate või mitteosalevates liikmesriikides asutatud krediidasutuste osalevates liikmesriikides asutatud filiaalide üle:

- mis on konsolideerituna vähem olulised osalevate liikmesriikide piires kõrgeimal konsolideerimistasemel või üksikult konkreetsetel juhtudel mitteosalevates liikmesriikides asutatud krediidasutuste osalevates liikmesriikides asutatud filiaalide puhul. Olulisust hinnatakse järgmiste kriteeriumide alusel:
  - i) suurus;
  - ii) olulisus liidu või mis tahes osaleva liikmesriigi majanduse seisukohast;
  - iii) piiriülese tegevuse olulisus.

Eespool esitatud esimest lõiku silmas pidades ei peeta krediidasutust, finantsvaldusettevõtjat või segafinantsvaldusettevõtjat vähem oluliseks, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest, välja arvatud juhul, kui see on õigustatud konkreetse olukorraga, mis täpsustatakse metoodikas:

- i) varade koguväärtus ületab 30 miljardit eurot;
- ii) varade koguväärtuse ja asutamiskohaks oleva osaleva liikmesriigi SKP suhe ületab 20%, välja arvatud juhul, kui varade koguväärtus jääb alla 5 miljardi euro;

iii) pärast seda, kui riiklik pädev asutus on teatanud, et ta peab sellist krediidasutust või ettevõtjat sisemajanduse jaoks märkimisväärselt oluliseks, teeb EKP otsuse, millega ta kinnitab pärast omapoolset põhjalikku (sealhulgas bilansi) hindamist kõnealuse krediidasutuse või ettevõtja olulisust.

Samuti võib EKP omal algatusel pidada krediidasutust või ettevõtjat olulist tähtsust omavaks, kui see on asutanud pangandusega tegelevaid tüdarettevõtjaid rohkem kui ühes osalevas liikmesriigis ning tema piiriülene vara ja piiriülesed kohustused moodustavad märkimisväärse osa tema vara või kohustuste koguväärtusest vastavalt metoodikas sätestatud tingimustele.

Krediidasutusi või ettevõtjaid, kes on taotlenud või saanud otse avaliku sektori finantsabi Euroopa Finantsstabiilsuse Fondist või Euroopa stabiilsusmehhanismist, ei käsitata vähem olulistena.

Olenemata eelmistest lõikudest, täidab EKP talle käesoleva määrusega antud ülesandeid kolme kõige olulisema krediidasutuse suhtes igas osalevas liikmesriigis, kui konkreetsete asjaoludega ei ole põhjendatud teisiti.“

Delegeeritud määrus nr 241/2014

12 Delegeeritud määruse nr 241/2014 põhjenduses 10 on märgitud:

„Selleks et kohaldada omavahendite eeskirju vastastikuste seltside, ühistute, hoiuasutuste ning samalaadsete krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes, tuleb kõnealuste asutuste eripära asjakohasel viisil arvesse võtta. Tuleks kehtestada eeskirjad, et muu hulgas tagada, et kõnealused krediidasutused või investeerimisühingud suudavad vajaduse korral piirata oma kapitaliinstrumentide tagasivõtmist. Seepärast, kui kohaldatava siseriikliku õiguse alusel on kõnealust liiki asutustel keelatud keelduda instrumentide tagasivõtmisest, on oluline, et instrumente reguleerivate sätetega on sellistele krediidasutustele või investeerimisühingutele antud võimalus lükata tagasivõtmist edasi ja piirata selle mahtu. [...]“

13 Selle määruse artiklis 1 on sätestatud:

„Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad, mis käsitlevad järgmist:

[...]

d) vastavalt määruse [...] nr 575/2013 artikli 29 lõikele 6 tagasivõtmise piirangute laad, kui krediidasutusel või investeerimisühingul on keelatud keelduda omavahenditesse kuuluvate instrumentide tagasivõtmisest kohaldatava siseriikliku õiguse alusel;

[...]“.

14 Sama määruse artikkel 10 „Piirangud vastastikuste seltside, hoiuasutuste, ühistute ning samalaadsete krediidasutuste või investeerimisühingute emiteeritud kapitaliinstrumentide tagasivõtmisele määruse [...] nr 575/2013 artikli 29 lõike 2 punkti b ja määruse [...] nr 575/2013 artikli 78 lõike 3 kohaldamisel“ on sõnastatud järgmiselt:

„1. Krediidasutus või investeerimisühing võib emiteerida esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvaid instrumente tagasivõtmise võimalusega üksnes juhul, kui kõnealune võimalus on ette nähtud kohaldatava siseriikliku õigusega.

2. Krediidiasutuse või investeerimisühingu õigus piirata tagasivõtmist kapitaliinstrumente reguleerivate sätete alusel, nagu osutatud määruse [...] nr 575/2013 artikli 29 lõike 2 punktis b ja artikli 78 lõikes 3, peab hõlmama nii õigust keelduda tagasivõtmisest kui ka õigust piirata tagasivõetavat summat. Krediidiasutusel või investeerimisühingul peab olema õigus keelduda tagasivõtmisest või piirata tagasivõetavat summat piiramata ajaks vastavalt lõikele 3.

3. Instrumente reguleerivate sätetega kindlaks määratud tagasivõtmise piirangute ulatuse määrab kindlaks krediidiasutus või investeerimisühing usaldatavusnõuete täitmise olukorra alusel mis tahes ajal, võttes eelkõige, kuid mitte ainult, arvesse järgmist:

- a) krediidiasutuse või investeerimisühingu üldine finants-, likviidsus- ja maksevõimeseisund;
- b) esimese taseme põhiomavahendite, esimese taseme omavahendite ja koguomavahendite summa võrrelduna riskipositsiooni kogusummaga arvatuna vastavalt määruse [...] nr 575/2013 artikli 92 lõike 1 punktis a sätestatud nõuetele, direktiivi [2013/36] artikli 104 lõike 1 punktis a osutatud omavahendite erinõuded ja kõnealuse direktiivi artikli 128 punktis 6 määratletud kombineeritud puhvri nõue.“

Itaalia õigus

- 15 1. septembri 1993. aasta seadusandliku dekreeidi nr 385, mis käsitleb pangandus- ja krediidialaste seaduste konsolideeritud redaktsiooni (decreto legislativo n. 385 – Testo unico delle leggi in materia bancaria e creditizia) (*GURI* nr 230 regulaarne lisa, 30.9.1993), põhikohtuasjas kohaldatava redaktsiooni (edaspidi „seadusandlik dekreet nr 385/1993“) artikli 28 lõige 2-ter näeb ette:

„Rahvapangas [...] osalusest loobumise korral on õigus ühistuosakute tagasivõtmisele ka pärast ümberkujundamist või liikme surma või väljaarvamist piiratud sellega, mida on ette näinud Itaalia keskpank, sealjuures erandina õigusnormides sätestatust, kui seda on vaja selle tagamiseks, et need ühistuosakud saaks arvata panga esimese taseme põhiomavahendite hulka. Samal eesmärgil võib Itaalia keskpank piirata õigust muude emiteeritud kapitaliinstrumentide tagasivõtmisele.“

- 16 Seadusandliku dekreeidi nr 385/1993 artiklis 29 on sätestatud:

„1. Rahvapank asutatakse ühistuosakutega piirduva vastutusega ühistuna.

2. Ühistuosaku väikseim nimiväärtus ei või olla alla kahe euro.

2-bis Rahvapanga vara suurus ei või ületada 8 miljardit eurot. Kui pank on pangakontserni valdusettevõtja, seatakse see ülempiir konsolideeritud tasandil.

2-ter Lõikes 2-bis nimetatud künnise ületamisel kutsub juhtorgan vajalike otsuste tegemiseks kokku liikmete koosoleku. Kui ühe aasta jooksul varalise künnise ületamisest ei ole vara vähendatud sellest künnisest madalamale tasemele, ega tehtud [...] aktsiaseltsiks ümberkujundamise ega panga likvideerimise otsust, võib Itaalia keskpank, võttes arvesse künnise ületamise asjaolusid ja määra, keelata [...] uute tehingute tegemise, võtta IV jaotise I peatüki I jaos ette nähtud meetmed või teha [EKP-le] ettepaneku panga tegevusluba tühistada ja Itaalia majandus- ja rahandusministrile ettepaneku pank halduskorras sundlõpetada. See ei piira Itaalia keskpangale käesoleva seadusandliku dekreediga antud sekkumise ja karistuste määramise volitusi.

2-quater Käesoleva artikli rakendussätted kehtestab Itaalia keskpank.

[...]“.

17 24. jaanuari 2015. aasta dekreetseaduse nr 3, millega kehtestati kiireloomulised pangandussüsteemi ja investeeringute alased meetmed (decreto legge n. 3, recante misure urgenti per il sistema bancario e gli investimenti; *GURI* nr 19, 24.1.2015), mis kinnitati teatud muudatustega seadusena 24. märtsi 2015. aasta seadusega nr 33 (legge n. 33; *GURI* nr 70, 25.3.2015) ja mis on põhikohtuasjas kohaldatav (edaspidi „dekreetseadus nr 3/2015“), artikli 1 lõige 2 sätestab:

„Käesoleva dekreetseaduse esmakordsel kohaldamisel viivad rahvapangad, kellel on käesoleva dekreetseaduse jõustumise ajal tegevusluba, 18 kuu jooksul alates sellest, kui Itaalia keskpank on kehtestanud [...] seadusandliku dekreeidi nr 385 artikli 29 alusel rakendussätteid, oma tegevuse kooskõlla selle artikli 29 lõigetega 2-bis ja 2-ter, mis on dekreeti lisatud käesoleva artikliga.“

18 25. juuli 2018. aasta dekreetseadus nr 91 (decreto-legge n. 91; *GURI* nr 171, 25.7.2018), mis on kinnitatud 21. septembri 2018. aasta seadusena nr 108 (legge n. 108; *GURI* nr 220, 21.9.2018), pikendas dekreetseaduse nr 3/2015 artikli 1 lõikes 2 ette nähtud 18 kalendrikuu pikkust tähtaega kuni 31. detsembrini 2018.

19 Seadusandliku dekreeidi nr 385/1993 artiklite 28 ja 29 rakendamiseks muutis Itaalia keskpank oma 17. detsembri 2013. aasta ringkirja nr 285 pankade järelevalve normide kohta (Disposizioni di vigilanza per le banche) 9. juuni 2015. aasta üheksanda ajakohastatud redaktsiooniga (edaspidi „ringkirja nr 285 üheksas ajakohastatud redaktsioon“).

20 Täpsemalt näeb ringkirja nr 285 üheksas ajakohastatud redaktsioon seadusandliku dekreeidi nr 385/1993 artikli 28 lõike 2-ter alusel ette, et rahvapankade ja laenuühistute põhikirjaga antakse strateegilise järelevalve organile õigus juhtorgani ettepanekul ning pärast kontrollorgani ärakuulamist piirata või edasi lükata, nii täielikult kui ka osaliselt ja piiramata ajaks, oma osalusest loobuva liikme ühistuosakute ja muude kapitaliinstrumentide tagasivõtmist (seda ka panga ümberkujundamise korral), välja arvatud liikme surma korral.

21 Eelotsusetaotluses on märgitud, et kui kaks rahvapanka välja arvata, on kõigi Itaalia rahvapankade tegevus eespool nimetatud Itaalia õiguse sätetega kooskõlas.

Põhikohtuasjad ja eelotsuse küsimused

22 Põhikohtuasja hagejad esitasid Tribunale amministrativo regionale per il Laziole (Lazio maakonna halduskohus, Itaalia) kolm eraldi kaebust Itaalia keskpanga aktide peale, sealhulgas ringkirja nr 285 üheksanda ajakohastatud redaktsiooni peale, kuid see kohus jättis need kaebused rahuldamata oma kohtuotsustega nr 6548/2016, nr 6544/2016 ja nr 6540/2016.

23 Põhikohtuasja hagejad esitasid nende kohtuotsuste peale apellatsioonkaebused eelotsusetaotluse esitanud kohtule, kelleks on Consiglio di Stato (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) ja kes peatas oma määrusega ringkirja nr 285 üheksanda ajakohastatud redaktsiooni kohaldamise ja tõstatas küsimused seoses dekreetseaduse nr 3/2015 põhiseadusele vastavusega.

24 Kohtuotsusega nr 99/2018 tunnistas Corte costituzionale (Itaalia konstitutsioonikohus) need küsimused põhjendamatuks.

25 Kui menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus jätkus, nägi see kohus määrusega nr 3645/2018 ette, et varem otsustatud dekreetseaduse kohaldamise peatamine jääb kehtima kuni vaidluse sisuliselt lahendava kohtuotsuse avaldamiseni, välja arvatud dekreetseaduse nr 3/2015 artikli 1 lõikes 2 ette nähtud 18 kalendrikuu pikkuse tähtaja osas, mida oli juba õigusnormidega pikendatud kuni 31. detsembrini 2018.

26 Neil asjaoludel otsustas Consiglio di Stato (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

- „1. Kas sellised liikmesriigi õigusnormid, mis on sätestatud dekreetseaduse nr 3/2015 [...] artiklis 1 [...], kus on ette nähtud varaline künnis, mille ületamise korral on rahvapank kohustatud end aktsiaseltsiks ümber kujundama, ning selleks künniseks on määratud 8 miljardit, on vastuolus määruse [...] nr 575/2013 artikliga 29, delegeeritud määruse nr 241/2014 artikliga 10 ning harta artiklitega 16 ja 17, eelkõige koosmõjus [...] määruse [...] nr 1024/2013 artikli 6 lõikega 4? Lisaks, kas liikmesriigi õigusnormid, mis lubavad juhul, kui rahvapank kujundatakse aktsiaseltsiks ümber, sellel krediitiasutusel osalusest loobuva liikme ühistuosakute tagasivõtmist ka piiramata ajaks edasi lükata või selle ulatust piirata, on eelviidatud Euroopa Liidu kriteeriumidega vastuolus?
2. Kas sellised liikmesriigi õigusnormid, mis on sätestatud dekreetseaduse nr 3/2015 [...] artiklis 1, mis seavad ühistupangandusega tegelemisele teatava varalise piiri, kohustades krediitiasutust selle piiri ületamisel end aktsiaseltsiks ümber kujundama, on vastuolus ELTL artiklitega 3 ja 63 ning sellele järgnevatel sätetega, mis puudutavad konkurentsi siseturul ja kapitali vaba liikumist?
3. Kas sellised liikmesriigi õigusnormid, mis on sätestatud dekreetseaduse nr 3/2015 [...] artiklis 1 [...], mis nõuavad teatud varalise künnise ületamise korral (milleks on määratud 8 miljardit) rahvapanga ümberkujundamist aktsiaseltsiks ning näevad ette osalusest loobuva liikme osaluse tagasivõtmise piirangud, et vältida aktsiaseltsiks ümberkujundatud panga võimalikku likvideerimist, on vastuolus ELTL artikliga 107 jj riigiabi kohta?
4. Kas sellised liikmesriigi õigusnormid, mis on sätestatud dekreetseaduse nr 3/2015 [...] artiklis 1, on Corte costituzionale (Itaalia konstitutsioonikohus) kohtuotsusega nr 99/2018 antud tõlgenduses – mis lubab rahvapangal tagasivõtmist piiramata ajaks edasi lükata ning selle ulatust täielikult või osaliselt piirata – vastuolus määruse [nr 575/2013] artikliga 29 koostoimes delegeeritud määruse nr 241/2014 artikliga 10?
5. Kui Euroopa Liidu Kohus peaks tõlgendades leidma, et kostja välja pakutud tõlgendus on Euroopa Liidu õigusnormidega kooskõlas, palutakse Euroopa Kohtul hinnata, kas [...] delegeeritud määruse nr 241/2014 artikkel 10 on Euroopa õigusega kooskõlas, pidades silmas harta artikleid 16 ja 17 ning võttes täiendavalt arvesse ka harta artikli 52 lõiget 3 ning Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikat [Pariisis 20. märtsil 1952 allkirjastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni] 1. lisaprotokolli artikli 1 kohta?“

Menetlus Euroopa Kohtus

- 27 Eelotsusetaotluse esitanud kohus palus Euroopa Kohtul ka arutada käesolevat kohtuasja Euroopa Kohtu kodukorra artikli 105 lõike 1 alusel kiirendatud menetluses.
- 28 See taotlus jäeti rahuldamata Euroopa Kohtu presidendi 18. jaanuari 2019. aasta kohtumäärusega Adusbef jt (C-686/18, ei avaldata, EU:C:2019:68).

Eelotsuse küsimuste analüüs

Vastuvõetavus

- 29 Unione di Banche Italiane – Ubi Banca SpA leiab, et kuna käesolev eelotsusetaotlus on esitatud pärast seda, kui Corte costituzionale (konstitutsioonikohus) otsustas, et põhikohtuasjas arutluse all olevad õigusnormid on Itaalia põhiseadusega kooskõlas, võib tekkida vastuolu riigisisese Corte costituzionale (konstitutsioonikohus) menetluse ja selle taotluse vahel, mistõttu on viimane tervikuna vastuvõetamatu.
- 30 Sellega seoses tuleb meenutada, et ELTL artikliga 267 kehtestatud Euroopa Kohtu ja liikmesriikide kohtute vahelise koostöö süsteemi toimimine ja liidu õiguse esimuse põhimõtte eeldavad, et liikmesriigi kohtul oleks igas tema valitavas menetlusstaadiumis ning isegi pärast põhiseaduslikkuse järelevalve vahemenetluse lõppemist vabadus esitada Euroopa Kohtule kõik eelotsuse küsimused, mida ta vajalikuks peab (22. juuni 2010. aasta kohtuotsus Melki ja Abdeli, C-188/10 ja C-189/10, EU:C:2010:363, punkt 52, ning 20. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Global Starnet, C-322/16, EU:C:2017:985, punkt 22).
- 31 Liidu õiguse tõhusus oleks aga ohus ja ELTL artikli 267 kasulik mõju kahaneks, kui liikmesriigi kohus ei saaks põhiseaduslikkuse järelevalve menetluse olemasolu tõttu esitada Euroopa Kohtule eelotsuse küsimusi ega kohaldada viivitamatult liidu õigust kooskõlas Euroopa Kohtu otsuse või praktikaga (20. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Global Starnet, C-322/16, EU:C:2017:985, punkt 23).
- 32 Kõrgeima kohtuna on Consiglio di Stato (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) vastavalt ELTL artikli 267 kolmandale lõigule isegi kohustus esitada Euroopa Kohtule eelotsusetaotlus, kui ta teeb kindlaks, et kohtuvaidluse sisulisel lahendamisel tekib ELTL artikli 267 esimese lõigu kohaldamisalasse kuuluv küsimus, ja seda isegi siis, kui ta võib samas vaidluses pöörduda asjaomase liikmesriigi konstitutsioonikohtu poole riigisiseste õigusnormide põhiseadusele vastavuse küsimuses (vt analoogia alusel 15. jaanuari 2013. aasta kohtuotsus Křižan jt, C-416/10, EU:C:2013:8, punkt 72).
- 33 Järelikult ei mõjuta see, et Corte costituzionale (konstitutsioonikohus) otsustas, et põhikohtuasjas kõne all olevad riigisisemed õigusnormid on kooskõlas Itaalia põhiseaduse sätetega, kuidagi kohustust esitada Euroopa Kohtule küsimusi liidu õiguse tõlgendamise või kehtivuse kohta (vt selle kohta 20. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Global Starnet, C-322/16, EU:C:2017:985, punkt 25).
- 34 Sellest tuleneb, et eelotsusetaotlust ei saa selle asjaolu tõttu vastuvõetamatuks tunnistada.
- 35 Samuti väidavad Itaalia keskpank, Unione di Banche Italiane – Ubi Banca SpA, Banca Popolare di Milano, Amber Capital Italia SGR SpA, Amber Capital UK LLP, Itaalia valitsus ja Euroopa Komisjon, et eelotsuse küsimused on tervikuna või osaliselt vastuvõetamatud, kuna eelotsusetaotluse esitanud kohtu edastatud teave on ebapiisav ja esitatud küsimused ei ole põhikohtuasja lahendamisel asjasse puutuvad.
- 36 Mis puudutab igas eelotsusetaotluses kohustuslikult esitatavat teavet, siis tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt nõuab ELTL artikliga 267 loodud Euroopa Kohtu ja riigisiseste kohtute koostöö raames vajadus anda liidu õiguse tõlgendus, millest oleks riigisisesele kohtule kasu, et riigisisene kohus määratleks faktilise ja õigusliku raamistiku, millega seoses eelotsusetaotluse küsimus on esitatud, või vähemalt selgitaks nende küsimuste aluseks olevaid faktilisi oletusi. Nimelt on Euroopa Kohus pädev otsustama liidu õigusnormide tõlgenduse üle üksnes nende asjaolude põhjal, mis liikmesriigi kohus on talle esitanud (5. oktoobri 2017. aasta kohtumäärus OJ, C-321/17, ei avaldata, EU:C:2017:741, punkt 12, ja 5. juuni 2019. aasta kohtumäärus Wilo Salmson France, C-10/19, ei avaldata, EU:C:2019:464, punkt 12).

- 37 Samuti on Euroopa Kohus rõhutanud, kui oluline on, et riigisisene kohus näitaks ära täpsed põhjused, miks ta kahtleb liidu õiguse tõlgenduses ja peab vajalikuks esitada Euroopa Kohtule eelotsuse küsimused. Euroopa Kohus on juba otsustanud, et on möödapääsmatu, et riigisisene kohus kas või minimaalselt selgitaks eelotsusetaotluses endas põhjusi, miks ta on valinud liidu õiguse sätted, mida ta palub tõlgendada, ning seost, mis tema hinnangul on nende sätete ja tema menetluses olevas kohtuasjas kohaldatavate riigisiseste õigusnormide vahel (12. mai 2016. aasta kohtumäärus *Security Service jt*, C-692/15–C-694/15, EU:C:2016:344, punkt 20, ning 5. juuni 2019. aasta kohtumäärus *Wilco Salmson France*, C-10/19, ei avaldata, EU:C:2019:464, punkt 13).
- 38 Need eelotsusetaotluse sisu puudutavad nõuded on sõnaselgelt esitatud kodukorra artiklis 94, mida eelotsusetaotluse esitanud kohus peab ELTL artiklis 267 sätestatud koostöö raames teadma ning millest ta peab rangelt kinni pidama (12. mai 2016. aasta kohtumäärus *Security Service jt*, C-692/15–C-694/15, EU:C:2016:344, punkt 18; 5. juuni 2019. aasta kohtuotsus *Wilco Salmson France*, C-10/19, ei avaldata, EU:C:2019:464, punkt 14, ja 7. novembri 2019. aasta kohtuotsus *P.J.*, C-513/19, ei avaldata, EU:C:2019:953, punkt 15). Need nõuded on esitatud ka Euroopa Liidu Kohtu soovitusel liikmesriikide kohtutele eelotsuse taotlemiseks (ELT 2019, C 380, lk 1).
- 39 Lõpuks tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et liikmesriigi kohtu esitatud eelotsusetaotlus tuleb jätta rahuldamata, kui on ilmne, et taotletud liidu õiguse tõlgendusel ei ole mingit seost põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega (10. juuli 2014. aasta kohtuotsus *Apple*, C-421/13, EU:C:2014:2070, punkt 30, ja 17. jaanuari 2019. aasta kohtumäärus *Cipollone*, C-600/17, ei avaldata, EU:C:2019:29, punkt 21).
- 40 Käesoleva eelotsusetaotluse vastuvõetavust tuleb analüüsida kõiki eeltoodud nõudeid arvestades.

Esimese küsimuse esimese osa vastuvõetavus

- 41 Esimese küsimuse esimeses osas soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 575/2013 artiklit 29, delegeeritud määruse nr 241/2014 artiklit 10 ja harta artikleid 16 ja 17, koostoimes määruse nr 1024/2013 artikli 6 lõikega 4 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus riigisiselised õigusnormid, millega määratakse varale kaheksa miljardi euro suurune ülempiir, mille ületamisel tuleb ühistuosakutega piirduva vastutusega ühistuna asutatud rahvapank ümber kujundada aktsiaseltsiks.
- 42 Määruse nr 1024/2013 artikkel 6 kehtestab selle määrusega EKP-le usaldatud nende ülesannete täitmise korra, mida ta teostab EKPst ja liikmesriikide pädevatest asutustest koosneva ühtse järelevalvemehhanismi raames krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve valdkonnas.
- 43 Selles kontekstis näeb see artikli 6 lõige 4 sisuliselt ette kriteeriumid, mis võimaldavad kindlaks määrata juhud, mil neid ülesandeid täidab ainult EKP, ja juhud, mil liikmesriikide pädevad asutused abistavad EKPd nende ülesannete täitmisel, viies detsentraliseeritult ellu osa neist ülesannetest vähem oluliste krediidasutuste suhtes artikli 6 lõike 4 esimese lõigu tähenduses (vt selle kohta 8. mai 2019. aasta kohtuotsus *Landeskreditbank Baden-Württemberg/EKP*, C-450/17 P, EU:C:2019:372, punkt 41).
- 44 Määruse nr 1024/2013 artikli 6 lõige 4 ei kehtesta ühtegi vara ülempiiri, mille ületamise korral tuleb rahvapank ümber kujundada aktsiaseltsiks, vähendada selle vara või see likvideerida. See säte ei nõua ega välista sellise ülempiiri kehtestamist.
- 45 Artikli 6 lõike 4 teise lõigu punktis i kehtestatud vara künnis 30 miljardi eurot on üks selles sättes ette nähtud tingimustest, mille alusel teha kindlaks krediidasutused, keda ei saa pidada nimetatud artikli 6 lõike 4 kohaldamisel vähem oluliseks.

- 46 Järelikult ei ole määruse nr 1024/2013 artikli 6 lõikel 4 mingit seost põhikohtuasjas kõne all olevate liikmesriigi õigusnormidega kehtestatud 8 miljardi euro suuruse vara ülempiiriga.
- 47 Samuti ei ole selle ülempiiriga mingit seost määruse nr 575/2013 artiklil 29 ega delegeeritud määruse nr 241/2014 artiklil 10.
- 48 Need sätted, mis näevad nimetatud määrustes omavahendite kohta kehtestatud usaldatavusnõudeid käsitlevates eeskirjades ette tingimused, mis peavad olema täidetud, et vastastikuste seltside, ühistute, hoiuasutuste või samalaadsete krediidasutuste kapitaliinstrumentid kvalifitseeruksid esimese taseme põhiomavahenditesse kuuluvateks instrumentideks, ei kehtesta nimelt vara ülempiiri, mille ületamise korral tuleks need ühingud ja asutused ümber kujundada aktsiaseltsiks, vähendada nende vara või need likvideerida. Need ei kohusta liikmesriike sellist ülempiiri kehtestama ega takista neil seda teha.
- 49 Neil asjaoludel, arvestades, et määruse nr 1024/2013 artikli 6 lõikel 4, määruse nr 575/2013 artiklil 29 ja delegeeritud määruse nr 241/2014 artiklil 10 ei ole mingit seost põhikohtuasjas kõne all olevate õigusnormidega kehtestatud vara ülempiiriga, näib nende sätete tõlgendamine ilmselgelt asjasse puutumatu.
- 50 Lisaks ei selgita eelotsusetaotluse esitanud kohus põhjuseid, miks on see tõlgendus tema arvates asjasse puutuv tema menetluses oleva kohtuvaidluse lahendamiseks, ega ka seda, milline on tema hinnangul seos nende sätete ja selle regulatsiooni vahel.
- 51 Mis puudutab harta artiklite 16 ja 17 tõlgendamise taotlust, siis tuleb meenutada, et harta artikli 51 lõike 1 kohaselt on harta sätted liikmesriikidele ette nähtud üksnes liidu õiguse kohaldamise korral.
- 52 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt eeldab mõiste „liidu õiguse kohaldamine“ harta artikli 51 tähenduses, et liidu õigusakti ja asjaomase riigisisese meetme vahel on seos, mis läheb kaugemale sellest, et asjaomaste valdkondade puhul on tegemist naabervaldkondadega või et üks neist valdkondadest avaldab teisele kaudset mõju (6. märtsi 2014. aasta kohtuotsus Siragusa, C-206/13, EU:C:2014:126, punkt 24; 10. juuli 2014. aasta kohtuotsus Julián Hernández jt, C-198/13, EU:C:2014:2055, punkt 34, ja 6. oktoobri 2016. aasta kohtuotsus Paoletti jt, C-218/15, EU:C:2016:748, punkt 14).
- 53 Selles kontekstis on Euroopa Kohus järeldanud, et liidu põhiõigused ei ole riigisiseste õigusnormide suhtes kohaldatavad, kuna asjaomast valdkonda reguleerivad liidu õigusnormid ei näe liikmesriikidele põhikohtuasjas kõne all oleva olukorra suhtes ette ühtegi konkreetset kohustust (6. märtsi 2014. aasta kohtuotsus Siragusa, C-206/13, EU:C:2014:126, punkt 26, ja 10. juuli 2014. aasta kohtuotsus Julián Hernández jt, C-198/13, EU:C:2014:2055, punkt 35).
- 54 Ent nagu nähtub ka eespool esitatud kaalutlustest, ei kohusta ükski eelotsusetaotluse esitanud kohtu esimese küsimuse esimeses osas viidatud liidu õiguse säte liikmesriike kehtestama sellist vara ülempiiri, nagu on kõne all põhikohtuasjas ja mille ületamisel tuleb ühistuosakutega piirduva vastutusega ühistuna asutatud rahvapank ümber kujundada aktsiaseltsiks, vähendada selle vara või see likvideerida.
- 55 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades on esimese küsimuse esimene osa tervikuna vastuvõetamatu.

Teise küsimuse vastuvõetavus

- 56 Teine küsimus puudutab seda, kas ELTL artikliga 3, artikliga 63 ja sellele järgnevate artiklitega on kooskõlas riigisisesed õigusnormid, millega kehtestatakse vara ülempiir rahvapangana pangandustegevusega tegelemiseks ja mille ületamisel tuleb niisugune pank – mis on asutatud ühistuosakutega piirduva vastutusega ühistuna – ümber kujundada aktsiaseltsiks, vähendada selle vara, viies selle nimetatud künnisest allapoole, või pank likvideerida.
- 57 See küsimus on vastuvõetamatu osas, milles see puudutab ELTL artikli 3 tõlgendamist, kuna eelotsusetaotluse esitanud kohus taotleb vaid selle sätte tõlgendust seoses „konkurentsiga siseturul“ ja eelotsusetaotluses ei ole esitatud ühtegi selgitust, miks kohus tõstatas küsimuse nimetatud sätte tõlgendamise kohta või milline on seos selle sätte ja põhikohtuasja vahel.

Kolmanda küsimuse vastuvõetavus

- 58 Kolmandas küsimuses soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas ELTL artiklit 107 ja sellele järgnevaid artikleid tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus riigisisesed õigusnormid, mis esiteks kehtestavad varade ülempiiri, mille ületamisel tuleb rahvapank – mis on asutatud ühistuosakutega piirduva vastutusega ühistuna – ümber kujundada aktsiaseltsiks, vähendada selle vara alla nimetatud künnise või pank likvideerida ning mis teiseks võimaldavad niisugustel krediidasutustel piirata osalusest loobuva liikme ühistuosakute tagasivõtmist, et võimalikku likvideerimist vältida.
- 59 Kuid eelotsusetaotluse esitanud kohus ei too nõutava täpsuse ja selgusega välja põhjuseid, miks tal nende liidu õigusnormide tõlgendamise küsimus tekkis, ega seda, millist seost ta näeb nende õigusnormide ja põhikohtuasjas arutluse all olevate riigisestse õigusnormide vahel.
- 60 Nimelt ei selgita see kohus, miks võib asuda seisukohale, et põhikohtuasjas kõne all olevad riigisisesed õigusnormid kas annavad eelise, kehtestavad valikulise meetme, näevad ette abi riigi ressursidest või ka kahjustavad või võivad kahjustada konkurentsi. Seega ei esita eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtule teavet, mis võimaldaks hinnata, kas sellist meedet saab kvalifitseerida „riigiabiks“ ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses.
- 61 Eeltoodut arvestades ei ole eelotsusetaotluse kolmas küsimus kooskõlas kodukorra artiklis 94 ette nähtud nõuetega ega võimalda Euroopa Kohtul anda eelotsusetaotluse esitanud kohtule tarvilikku vastust sellele küsimusele, mis tuleb seega tunnistada vastuvõetamatuks.

Viienda küsimuse vastuvõetavus

- 62 Viienda küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtul otsustada delegeeritud määruse nr 241/2014 artikli 10 kehtivuse üle.
- 63 Sellega seoses on oluline, et eelotsusetaotluse esitanud kohus tooks eelkõige välja täpsed põhjused, mille tõttu ta on hakanud liidu õiguse teatavate õigusnormide kehtivuses kahtlema, ning esitaks kehtetuse alused, millega tuleb seetõttu tema arvates arvestada (4. mai 2016. aasta kohtuotsus Philip Morris Brands jt, C-547/14, EU:C:2016:325, punkt 48 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 64 Eeltoodust tuleneb esiteks, et eelotsusetaotluse menetlemisel analüüsib Euroopa Kohus liidu akti või selle teatud sätete kehtivust ainult eelotsusetaotluses esile toodud kehtetust käsitlevate argumentide alusel. Teiseks, kuna puuduvad täpsed põhjused, miks eelotsusetaotluse esitanud kohtul tekkis selle akti või nende sätete kehtivuse küsimus, on nende kehtivust puudutavad eelotsuse küsimused vastuvõetamatud (4. mai 2016. aasta kohtuotsus Philip Morris Brands jt, C-547/14, EU:C:2016:325, punkt 50).

- 65 Käesoleval juhul tuleb asuda seisukohale, et eelotsusetaotluse esitanud kohus ei esita põhjusi, miks ta kahtles delegeeritud määruse nr 241/2014 artikli 10 kehtivuses.
- 66 Neid asjaolusid arvestades on viies küsimus vastuvõetamatu.

Sisulised küsimused

Esimese küsimuse teine osa ja neljas küsimus

- 67 Esimese küsimuse teine osa ja neljas küsimus puudutavad seda, kas liidu õiguse teatud sätetega on kooskõlas siseriiklikud õigusnormid, mis lubavad rahvapankadel piirata oma omavahenditesse kuuluvate instrumentide tagasivõtmist.
- 68 Sellega seoses tuleb kõigepealt märkida, et määruse nr 1024/2013 artikli 6 lõike 4 eesmärk, mida on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktides 42 ja 43, ei ole seotud sellise võimalusega piirata omavahenditesse kuuluvate instrumentide tagasivõtmist ning järelikult ei ole selle sätte tõlgendamine selles osas asjasse puutuv. Seega tuleb need küsimused ümber sõnastada, jättes nimetatud sätte tähelepanuta.
- 69 Niisiis, esimese küsimuse teise osa ja neljanda küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 575/2013 artiklit 29, delegeeritud määruse nr 241/2014 artiklit 10 ning harta artikleid 16 ja 17 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis lubavad liikmesriigis asuval rahvapangal piiramata ajaks edasi lükata osalusest loobuva liikme ühistuosakute tagasivõtmist ja piirata nende eest tasutavat summat.

– Määruse nr 575/2013 artikkel 29 ja delegeeritud määruse nr 241/2014 artikkel 10

- 70 Määruse nr 575/2013 põhjendusest 7 nähtub, et liidu seadusandja soovis, et määrus sisaldaks muu hulgas krediidasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid, mis on otseselt seotud pangandusturu ja finantsteenuste turu toimimisega ning mille eesmärk on tagada kõnealustel turgudel tegutsevate ettevõtjate finantsstabiilsus, samuti investorite ja hoiustajate kõrge kaitstuse tase.
- 71 Vastavalt selle määruse artikli 1 esimese lõigu punktile a kehtestatakse selles määruses ühtsed eeskirjad üldiste usaldatavusnõuete kohta, mida krediidasutused ja investeerimisühingud, kelle üle teostatakse järelevalvet direktiivi 2013/36 alusel, peavad omavahendite nõuete osas järgima.
- 72 Seda arvestades on nimetatud määruse artiklis 28 sätestatud tingimused, mis peavad olema täidetud, et kapitaliinstrumendid kvalifitseeruksid esimese taseme põhiomavahenditeks, ja sama määruse artiklis 29 ette nähtud eritingimused, mis peavad selleks olema täidetud vastastikuste seltside, ühistute, hoiuasutuste või samalaadsete asutuste emiteeritud kapitaliinstrumentide puhul.
- 73 Eelkõige peab määruse nr 575/2013 artikli 29 lõike 2 punkti a kohaselt olema krediidasutusel võimalik keelduda nende instrumentide tagasivõtmisest, välja arvatud juhul, kui see on keelatud kohaldatavate siseriiklike õigusaktidega. Viimase olukorra suhtes sätestab artikli 29 lõike 2 punkt b, et neid instrumente reguleerivate sätetega peab olema ette nähtud, et krediidasutus või investeerimisühing saab piirata kõnealuste instrumentide tagasivõtmist.
- 74 Komisjon võttis nimetatud artikli 29 lõike 6 alusel vastu eeskirjad, mis täpsustavad vastastikuste seltside, ühistute, hoiuasutuste või muude samalaadsete asutuste emiteeritud kapitaliinstrumentide tagasivõtmise piiramise õiguse teostamise korda. Need eeskirjad on sätestatud delegeeritud määruse nr 241/2014 artiklis 10.

- 75 Delegeeritud määruse artikli 10 lõike 2 esimese lause kohaselt hõlmab see õigus võimalust lükata tagasivõtmine edasi ja piirata selle summat.
- 76 Selle sätte teises lauses on täpsustatud, et neid õigusi võib kasutada piiramata aja jooksul vastavalt delegeeritud määruse artikli 10 lõikele 3, mis näeb ette, et kapitaliinstrumente reguleerivate sätetega kindlaks määratud tagasivõtmise piirangute ulatuse määrab kindlaks krediitiasutus või investeerimisühing usaldatavusnõuete täitmise olukorra alusel mis tahes ajal, võttes eelkõige, kuid mitte ainult, arvesse selle asutuse üldist finants-, likviidsus- ja maksevõimeseisundit ning esimese taseme põhiomavahendite, esimese taseme omavahendite ja koguomavahendite summat võrrelduna riskipositsiooni kogusummaga arvatatuna vastavalt täpsetele nõuetele, millele viidatakse sama delegeeritud määruse artikli 10 lõike 3 punktis b.
- 77 Seega tuleneb määruse nr 575/2013 artiklist 29 ja delegeeritud määruse nr 241/2014 artiklist 10 esiteks, et vastastikuste seltside, ühistute, hoiuasutuste või samalaadsete asutuste emiteeritud kapitaliinstrumentide – mis on esimese taseme põhiomavahendid – liigitus sõltub juhul, kui liikmesriigi õigus keelab sellistel asutustel keelduda omavahenditesse kuuluvate instrumentide tagasivõtmisest, tingimusest, et kõnealustel asutustel peab olema õigus tagasivõtmist piirata, mis hõlmab õigust tagasivõtmine edasi lükata ja piirata selle summat, ning teiseks, et tagasivõtmise piiride ulatuse määrab kindlaks asjasse puutuv asutus, kes võtab arvesse tema poolt usaldatavusnõuete täitmise olukorda mis tahes ajal.
- 78 Käesoleval juhul nähtub eelotsusetaotlusest, et põhikohtuasjas arutluse all olevad Itaalia õigusnormid keelavad Itaalia rahvapanekadel keelduda omavahenditesse kuuluvate instrumentide tagasivõtmisest. Seevastu võimaldavad need sätted neil piirata osalusest loobuva liikme ühistuosakute tagasivõtmist, kui see on vajalik tagamaks, et nende pankade emiteeritud kapitaliinstrumente saaks kirjendada esimese taseme põhiomavahenditena. Eelotsusetaotlusest nähtub samuti, et nende sätete kohaselt võivad need pangad tagasivõtmise edasi lükata piiramata ajaks ja piirata tagasivõetavate ühistuosakute eest makstavat summat täielikult või osaliselt.
- 79 Ent nagu nähtub delegeeritud määruse nr 241/2014 artikli 10 lõike 2 teise lause sõnastusest, annab juhuks, kui liikmesriigi õigus keelab omavahenditesse kuuluvate instrumentide tagasivõtmisest keelduda, määruse nr 575/2013 artikli 29 lõike 2 punkt b võimaluse seda tagasivõtmist edasi lükata ja piirata selle summat piiramata ajaks, nagu on ette nähtud delegeeritud määruse artikli 10 lõikes 3, st nii kauaks ja sellises ulatuses, kui see on vajalik nende usaldatavusnõuete täitmise seisukohast, arvestades eelkõige seda, milline on seis viimati nimetatud sättes viidatud kriteeriumide osas.
- 80 Järelikult ei ole määruse nr 575/2013 artikliga 29 ja delegeeritud määruse nr 241/2014 artikliga 10 vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis keelavad selles liikmesriigis asuvatel rahvapanekadel keelduda omavahenditesse kuuluvate instrumentide tagasivõtmisest, kuid mis juhul, kui see on vajalik tagamaks, et nende pankade emiteeritud kapitaliinstrumentid kvalifitseeruksid esimese taseme põhiomavahenditena, võimaldavad nendel pankadel piiramata ajaks edasi lükata osalusest loobuvate liikmete ühistuosakute tagasivõtmist ja piirata nende eest tasutavat summat osaliselt või täielikult.

– *Harta artiklid 16 ja 17*

- 81 Harta artikli 16 kohaselt tunnustatakse ettevõtlusvabadust liidu õiguse ning siseriiklike õigusaktide ja tavade kohaselt.
- 82 Selle artikliga tagatud kaitse hõlmab majandus- või äritegevuse vabadust, lepinguvabadust ja vaba konkurentsi (22. jaanuari 2013. aasta kohtuotsus Sky Österreich, C-283/11, EU:C:2013:28, punkt 42; 17. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus Schaible, C-101/12, EU:C:2013:661, punkt 25, ja 12. juuli 2018. aasta kohtuotsus Spika jt, C-540/16, EU:C:2018:565, punkt 34).

- 83 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei kujuta ettevõtlusvabadus endast absoluutset õigust. See võib olla allutatud mitmesugusele avaliku võimu sekkumisele, millega võidakse üldistes huvides kehtestada piiranguid majandustegevusele (22. jaanuari 2013. aasta kohtuotsus *Sky Österreich*, C-283/11, EU:C:2013:28, punktid 45 ja 46; 17. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus *Schaible*, C-101/12, EU:C:2013:661, punkt 28, ja 26. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus *BB construct*, C-534/16, EU:C:2017:820, punkt 36).
- 84 Vastavalt harta artikli 17 lõikele 1 on igal ajal õigus vallata, kasutada, käsutada ja parandada oma seaduslikul teel saadud omandit ning kellelki ei tohi tema omandit ära võtta muidu kui üldistes huvides ja seaduses ette nähtud juhtudel ja tingimustel ning õigeaegse ja õiglase hüvituse eest. Omandi kasutamist võib reguleerida seadusega niivõrd, kui see on vajalik üldistes huvides.
- 85 Sellega seoses tuleb meenutada, et selle sättega tagatud omandiõigus ei ole absoluutne õigus ja et selle teostamist võib piirata tingimusel, et piirangud vastavad tegelikult liidu taotletud üldise huvi eesmärkidele ega kujuta endast taotletavat eesmärki silmas pidades ülemäärast ja lubamatut sekkumist, mis kahjustaks tagatud õiguse olemust (20. septembri 2016. aasta kohtuotsus *Ledra Advertising jt vs. komisjon ja EKP*, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, punktid 69 ja 70).
- 86 Lisaks tuleb ka meenutada, et vastavalt harta artikli 52 lõikele 1 võib hartaga tunnustatud õiguste ja vabaduste – nagu ettevõtlusvabadus ja omandiõigus – teostamisele seada piiranguid, tingimusel et need piirangud on ette nähtud seadusega, arvestavad nende õiguste ja vabaduste olemust ning on proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt vajalikud ja vastavad tegelikult liidu poolt tunnustatud üldist huvi pakkuvatele eesmärkidele või vajadusele kaitsta teiste isikute õigusi ja vabadusi.
- 87 Rahvapankadele riigisiseste õigusnormidega antud õigus piirata omavahenditesse kuuluvate instrumentide tagasivõtmist, kui see on vajalik tagamaks, et nende emiteeritud kapitaliinstrumente saaks kvalifitseerida esimese taseme põhiomavahenditeks, on ette nähtud seadusega harta artikli 52 lõike 1 tähenduses.
- 88 Liikmesriigi õigusnormid, nagu need, mis on vaidluse all põhikohtuasjas ning mis näevad ette võimaluse piirata osalusest loobuva liikme ühistuosakute tagasivõtmist, eesmärgiga täita määruse nr 575/2013 artikli 29 lõike 2 punktis b sätestatud tingimust, et ühistuosakud oleksid kvalifitseeritavad esimese taseme põhiomavahenditeks, järgivad harta artikliga 16 tagatud ettevõtlusvabaduse ja harta artiklis 17 sätestatud omandiõiguse olemust.
- 89 Nimelt, esiteks ei too see võimalus kaasa omandi äravõtmist ega kujuta endast seega sekkumist, mis kahjustaks omandiõiguse olemust. Teiseks, isegi kui eeldada, et nimetatud õigust tuleb pidada ettevõtlusvabadust piiravaks, järgib see nimetatud vabaduse olemust, kuna see ei takista pangandustegevusega tegelemist. Selles osas on Euroopa Kohus tunnistanud, et ühistud järgivad erilisi toimimispõhimõtteid, mis eristavad neid selgelt teistest ettevõtjatest (vt selle kohta 8. septembri 2011. aasta kohtuotsus *Paint Graphos jt*, C-78/08–C-80/08, EU:C:2011:550, punkt 55).
- 90 Mis puutub põhikohtuasjas kõne all olevate õigusnormidega taotletavatesse eesmärkidesse, siis lisaks sellele, et seda võimalust ette nähes on nende normide eesmärk seda tingimust rakendada, märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et nende õigusnormide eesmärk on ka tagada rahvapanga õigusliku vormi ja suuruse omavaheline vastavus ning pangandustegevust reguleerivate liidu usaldatavusnõuete järgimine. Nimetatud kohtu sõnul on kõnealuste õigusnormide eesmärk seega viia rahvapankade sotsiaalne vorm paremini vastavusse asjaomase turu dünaamikaga, tagada nende pankade suurem konkurentsivõime ning soodustada suuremat läbipaistvust nende korralduses, käitamises ja toimimises.
- 91 Need eesmärgid, mis tagavad ühistupankade sektoris hea juhtimise, sektori stabiilsuse ja ettevaatuse pangandustegevusega tegelemisel, aitavad vältida asjaomaste asutuste maksehäireid või isegi süsteemset riski ning seega tagada pangandus- ja finantssüsteemi stabiilsuse.

- 92 Sellega seoses tuleb meenutada, et Euroopa Kohtu praktika kohaselt on pangandus- ja rahandussüsteemi stabiilsuse tagamise ning süsteemse riski vältimise eesmärgid liidu taotletud üldise huvi eesmärgid (vt selle kohta 19. juuli 2016. aasta kohtuotsus *Kotnik jt*, C-526/14, EU:C:2016:570, punktid 69, 88 ja 91; 20. septembri 2016. aasta otsus kohtuasjas *Ledra Advertising jt vs. komisjon ja EKP*, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, punktid 71 ja 74, ning 8. novembri 2016. aasta kohtuotsus *Dowling jt vs. komisjon*, C-41/15, EU:C:2016:836, punktid 51 ja 54).
- 93 Nimelt on finantsteenustel liidu majanduses keskne roll. Pangad ja krediidasutused on eri turgudel tegutsevate ettevõtjate oluliseks rahastamisallikaks. Peale selle on pangad sageli omavahel tihedalt seotud ja paljud neist tegutsevad rahvusvaheliselt. Seetõttu võib ühe või mitme panga kriis kiiresti üle kanduda teistesse pankadesse nii samas liikmesriigis kui ka teistes liikmesriikides. See omakorda võib avaldada teistele majandussektoritele ülekanduvat negatiivset mõju (19. juuli 2016. aasta kohtuotsus *Kotnik jt*, C-526/14, EU:C:2016:570, punkt 50, ning 20. septembri 2016. aasta kohtuotsus *Ledra Advertising jt vs. komisjon ja EKP*, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, punkt 72).
- 94 Lisaks, nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktides 81 ja 104, on olemas ilmne üldine huvi tagada, et investeringust panga esimese taseme omavahenditesse ei loobutaks ootamatult, ning vältida, et nii ei tekiks pangal ega ka kogu pangandussektoril usaldatavusega seotud ebastabiilsuse ohtu.
- 95 Järelikult tuleb asuda seisukohale, et omandiõiguse teostamise piirangud, ja kui eeldada, et need esinevad, siis ettevõtlusvabaduse teostamise piirangud, mis tulenevad põhikohtuasjas kõne all olevatest õigusnormidest, vastavad tegelikult liidu poolt tunnustatud üldist huvi pakkuvatele eesmärkidele harta artikli 52 lõike 1 tähenduses.
- 96 Lisaks järgivad need piirangud proportsionaalsuse põhimõtet, kui need ei lähe kaugemale sellest, mis on asjaomaste pankade usaldatavusnõuete seisukohast vajalik tagamaks, et nende emiteeritud kapitaliinstrumendid oleksid kvalifitseeritavad esimese taseme põhiomavahenditeks, mida tuleb aga kontrollida eelotsusetaotluse esitanud kohtul. Selleks peab ta arvesse võtma eelkõige delegeeritud määruse nr 241/2014 artikli 10 lõikes 3 nimetatud asjaolusid.
- 97 Arvestades kõiki eespool esitatud kaalutlusi, tuleb esimese küsimuse teisele osale ja neljandale küsimusele vastata, et määruse nr 575/2013 artiklit 29, delegeeritud määruse nr 241/2014 artiklit 10 ja harta artikleid 16 ja 17 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis keelavad selles liikmesriigis asuvatel rahvapankadel keelduda omavahenditesse kuuluvate instrumentide tagasivõtmisest, kuid mis võimaldavad nendel pankadel piiramata ajaks edasi lükata osalusest loobuvate liikmete ühistuosakute tagasivõtmist ja piirata nende eest tasutavat summat osaliselt või täielikult, kui tagasivõtmise piirangud, mis on otsustatud kehtestada selle õiguse teostamise puhuks, ei lähe kaugemale sellest, mis on asjaomaste pankade usaldatavusnõuete seisukohast vajalik tagamaks, et nende pankade emiteeritud kapitaliinstrumendid oleksid kvalifitseeritavad esimese taseme põhiomavahenditeks, võttes eelkõige arvesse delegeeritud määruse nr 241/2014 artikli 10 lõikes 3 nimetatud asjaolusid, mida tuleb aga kontrollida eelotsusetaotluse esitanud kohtul.

Teine küsimus

- 98 Teise küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas ERTL artiklit 63 ja sellele järgnevaid artikleid tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis kehtestavad vara ülempiiri selles liikmesriigis asutatud rahvapankadele – mis on asutatud ühistuosakutega piirduva vastutusega ühistuna – pangandustegevusega tegelemiseks ja mille ületamisel tuleb see pank ümber kujundada aktsiaseltsiks, vähendada selle vara alla nimetatud künnise või pank likvideerida.

- 99 Vastavalt ELTL artikli 63 lõikele 1 keelatakse kõik kapitali liikumise piirangud liikmesriikide vahel ning liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel.
- 100 Sellega seoses tuleb meenutada väljakujunenud kohtupraktikat, millest tuleneb, et kuna EL toimimise lepingus ei ole määratletud mõistet „kapitali liikumine“ ELTL artikli 63 lõike 1 tähenduses, on Euroopa Kohus omistanud nõukogu 24. juuni 1988. aasta direktiivi 88/361/EMÜ [EÜ asutamislepingu (tunnistatud kehtetuks Amsterdami lepinguga)] artikli 67 rakendamise kohta (ELT 1988, L 178, lk 5) I lisas asuvale kapitali liikumise nomenklatuurile soovitusliku tähenduse (27. jaanuari 2009. aasta kohtuotsus Persche, C-318/07, EU:C:2009:33, punkt 24; 10. novembri 2011. aasta kohtuotsus komisjon vs. Portugal, C-212/09, EU:C:2011:717, punkt 47, ja 22. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus Essent jt, C-105/12–C-107/12, EU:C:2013:677, punkt 40).
- 101 Nii on Euroopa Kohus korduvalt otsustanud, et kapitali liikumiseks ELTL artikli 63 lõike 1 tähenduses tuleb muu hulgas pidada „otseinvesteeringuid“, st investeeringuid, milleks on ettevõtjas osaluse omamine aktsiate omamise vormis, mis annab võimaluse tegelikult osaleda selle ettevõtja juhtimises ja kontrollis, ning „portfelliinvesteeringuid“, st investeeringuid, mis tehakse kapitaliturgudel väärtpaberite omandamise vormis ainsa kavatsusega teha finantspaigutus, soovimata mõjutada ettevõtja juhtimist ja kontrolli (11. novembri 2010. aasta kohtuotsus komisjon vs. Portugal, C-543/08, EU:C:2010:669, punkt 46; 22. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus Essent jt, C-105/12–C-107/12, EU:C:2013:677, punkt 40, ja 26. veebruari 2019. aasta kohtuotsus X (kolmandates riikides asuvad vaheäriühingud), C-135/17, EU:C:2019:136, punkt 26).
- 102 Nende kahe investeerimisvormi kohta on Euroopa Kohus täpsustanud, et „piiranguteks“ ELTL artikli 63 lõike 1 tähenduses tuleb pidada riigisiseseid meetmeid, mis võivad takistada või piirata asjaomastes ettevõtjates aktsiate omandamist või mis võivad pärssida teiste liikmesriikide investorite tahet investeerida nende ettevõtjate kapitali (21. oktoobri 2010. aasta kohtuotsus Idryma Typou, C-81/09, EU:C:2010:622, punkt 55; 10. novembri 2011. aasta kohtuotsus komisjon vs. Portugal, C-212/09, EU:C:2011:717, punkt 48, ning 22. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus Essent jt, C-105/12–C-107/12, EU:C:2013:677, punkt 41).
- 103 Käesoleval juhul on põhikohtuasjas arutluse all olevates õigusnormides kehtestatud vara ülempiir Itaalias asutatud rahvapankadele – mis on asutatud ühistuosakutega piirduva vastutusega ühistuna – pangandustegevusega tegelemiseks ja selle ületamisel tuleb pank ümber kujundada aktsiaseltsiks, vähendada selle vara alla nimetatud künnise või pank likvideerida.
- 104 Kuid piirates teatud õiguslikus vormis asutatud Itaalia pankade võimaliku majandustegevuse ulatust, võivad sellised õigusnormid pärssida teiste liikmesriikide kui Itaalia Vabariigi ja kolmandate riikide investorite tahet omandada osalus nimetatud pankade kapitalis, kujutades seega endast kapitali vaba liikumise piirangut, mis on ELTL artikliga 63 põhimõtteliselt keelatud.
- 105 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt võivad kapitali vaba liikumist piiravad siseriiklikud meetmed olla põhjendatud ülekaaluka üldise huvi tõttu, tingimusel et need meetmed on taotletava eesmärgi saavutamiseks sobivad ega lähe kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik (10. novembri 2011. aasta kohtuotsus komisjon vs. Portugal, C-212/09, EU:C:2011:717, punkt 81 ja seal viidatud kohtupraktika). Lisaks on Euroopa Kohus möönnud, et riigisisised õigusnormid võivad endast kujutada põhivabaduse õigustatud piirangut, kui need on tingitud üldise huvi eesmärgi taotlevatest majanduslikest kaalutlustest (22. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus Essent jt, C-105/12–C-107/12, EU:C:2013:677, punkt 52 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 106 Sellega seoses tuleb meenutada, et nagu ka otsustatud käesoleva kohtuotsuse punktides 90–95, vastavad põhikohtuasjas kõne all olevad õigusnormid liidu poolt tunnustatud üldist huvi pakkuvatele eesmärkidele.

- 107 Järelikult on nimetatud õigusnormidest tulenev kapitali vaba liikumise piirang õigustatud tingimusel, et nende õigusnormidega kehtestatud varade ülempiir, mida järgides peavad Itaalia rahvapangad – mis on asutatud ühistuosakutega piirduva vastutusega ühistuna – pangandustegevusega tegelema, on sobiv meede tagamaks nende eesmärkide saavutamise ega lähe kaugemale nende saavutamiseks vajalikust, mida peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus.
- 108 Neil asjaoludel tuleb teisele küsimusele vastata, et ELTL artiklit 63 ja sellele järgnevaid artikleid tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis kehtestavad vara ülempiiri selles liikmesriigis asutatud rahvapankadele – mis on asutatud ühistuosakutega piirduva vastutusega ühistuna – pangandustegevusega tegelemiseks ja mille ületamisel tuleb see pank ümber kujundada aktsiaseltsiks, vähendada selle vara alla nimetatud künnise või pank likvideerida, kui need õigusnormid on sobivad nendega taotletavate üldise huvi eesmärkide saavutamise tagamiseks ega lähe kaugemale nende saavutamiseks vajalikust, mida tuleb kontrollida eelotsusetaotluse esitanud kohtul.

Kohtukulud

- 109 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamise seotud kulud, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

- 1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määruse (EL) nr 575/2013 (krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta) artiklit 29, komisjoni 7. jaanuari 2014. aasta delegeeritud määruse (EL) nr 241/2014 (millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, milles käsitletakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavaid omavahendite nõudeid) artiklit 10 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 16 ja 17 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis keelavad selles liikmesriigis asuvatel rahvapankadel keelduda omavahenditesse kuuluvate instrumentide tagasivõtmisest, kuid mis võimaldavad nendel pankadel piiramata ajaks edasi lükata osalusest loobuvate liikmete ühistuosakute tagasivõtmist ja piirata nende eest tasutavat summat osaliselt või täielikult, kui tagasivõtmise piirangud, mis on otsustatud kehtestada selle õiguse teostamise puhuks, ei lähe kaugemale sellest, mis on asjaomaste pankade usaldatavusnõuete seisukohast vajalik tagamaks, et nende pankade emiteeritud kapitaliinstrumendid oleksid kvalifitseeritavad esimese taseme põhiomavahenditeks, võttes eelkõige arvesse delegeeritud määruse nr 241/2014 artikli 10 lõikes 3 nimetatud asjaolusid, mida tuleb aga kontrollida eelotsusetaotluse esitanud kohtul.**
- 2. ELTL artiklit 63 ja sellele järgnevaid artikleid tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis kehtestavad vara ülempiiri selles liikmesriigis asutatud rahvapankadele – mis on asutatud ühistuosakutega piirduva vastutusega ühistuna – pangandustegevusega tegelemiseks ja mille ületamisel tuleb see pank ümber kujundada aktsiaseltsiks, vähendada selle vara alla nimetatud künnise või pank likvideerida, kui need õigusnormid on sobivad nendega taotletavate üldise huvi eesmärkide saavutamise tagamiseks ega lähe kaugemale nende saavutamiseks vajalikust, mida tuleb kontrollida eelotsusetaotluse esitanud kohtul.**

Allkirjad